

Datum	12. mart 2012.
Medij	Nezavisne novine
Naslov	Revizori zatvaraju oči na transferne cijene
Rubrika	Ekonomija
Strana	20
Link	http://www.nezavisne.com/novosti/intervju/Darko-Lacic-Revizori-zatvaraju-oci-na-transferne-cijene-132028.html

DARKO LAKIĆ, DIREKTOR DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE PENZIJSKIM REZERVNIM FONDOM REPUBLIKE SRPSKE

Revizori zatvaraju oči na transferne cijene

Postupci: Uvjeren sam da će Vlada RS pokrenuti postupke protiv pojedinih revizorskih kuća, a mi takođe planiramo razgovore kako bismo pokrenuli to pitanje

Razgovarao: Predrag KLINCOV

Društvo za upravljanje Penzijskim rezervnim fondom (PREF) RS će Vladu RS upoznati s konkretnim slučajevima u kojima su revizorske kuće propustile da utvrde transakcije akcionarskih društava sa njihovim povezanim licima po netržisnim cijenama, istakao je Darko Lakić, direktor tog društva.

On smatra da pojedine revizorske kuće prilikom revizije finansijskih izvještaja akcionarskih društava ne posvećuju dovoljno pažnje poslovanju povezanih lica, odnosno transfernim cijenama, što ocjenjuje jednim od većih problema u akcionarskim društvima u RS.

Komentarišući poslovanje PREF-a, koji je prošle godine os-

tim u preko 20 preduzeća je pokrenut stečaj, a u bilansima PREF-a se te akcije vode u vrijednosti od 8,3 miliona KM, dok u preko 100 preduzeća nismo uspjeli prodati po cijenama koje su niže od vrijednosti po kojima se te akcije vrednuju u bilansima PREF-a, što znači da ćemo bar u jednoj godini imati gubitak po tom osnovu.

Za četiri-pet godina, nakon tih iskajzivanja, a po osnovu rezultata restrukturiranja portfelja kojeg radimo, mislim da će PREF imati kapacitet da ostvari dobiti u vrijednosti od preko 20 miliona KM.

NN: Fond PIO ima pravo da iz prošlogodišnje dobiti PREF-a za potrebe tekuće isplate penzija povuče oko šest miliona KM. Da li bi ta sredstva trebalo usmjeriti za isplatu penzi-

ja ili reinvestirati?

LAKIĆ: S jedne strane, svjesni smo trenutne situacije u Fondu PIO kojem je svaka podrška dobrodošla. Sa druge strane, ako se dobit reinvestira, kako sam već rekao, ostvarujemo pretpostavke da narednih godina dobit poraste na više od 20 miliona KM.

NN: PREF je prodao svoje akcije u više od 50 preduzeća, dok za 300 ponudjenih preduzeća nije bilo interesovanja investitora. Koji su osnovni razlozi manjka investitora i kakvi su dalji planovi iznošenja akcija preduzeća na berzansku aukciju?

LAKIĆ: Osnovni razlog je što u gotovo svim tim preduzećima postoji većinski vlasnik koji može o svemu da odlučuje i bez tih akcija, tako da nema motiva da kupi te akcije. Drugi investitor, takođe, nisu zainteresovani, jer ta preduzeća uglavnom ne ostvaruju dobit i akcije su nelikvidne na berzi. Analiziramo finansijske izvještaje tih preduzeća za 2011. godinu i perspektive tih preduzeća kako bismo ut-

Lakić: PREF planira ulaganje u akcije

vrđili minimalnu početnu cijenu po kojoj ćemo u toku godine ponuditi te akcije na prodaju.

NN: Prošle godine ste slobodna sredstva investirali u obveznice na Banjalučkoj berzi i bankarske depozite. Imate li u planu ulaganje u akcije profitabilnih preduzeća?

LAKIĆ: Imamo u planu ulaganje u akcije, ali o tome ne mogu unaprijed govoriti. Kad smo u junu prošle godine počeli da kupujemo obveznice RS emitovane po osnovu ratne štete, prosječna cijena tih obveznica kretala se oko 36 odsto od nominalne vrijednosti, dok je danas prosječna cijena preko 41 odsto od nominalne vrijednosti. Pored toga što smo kroz kamate i rast cijene u

Zatvaranje
Nećemo dozvoliti da se preduzeća u kojima je PREF akcionar pretvaraju u zatvorena akcionarska društva

prošlogodi godinu kroz investicije u obveznice ratne štete zaradili preko pola miliona KM, mi smo uticali na značajan rast likvidnosti obveznica na Banjalučkoj berzi. Mislim da smo ohrabрили i druge ulagače da in-

vestiraju u obveznice. Ukoliko bi PREF kupovao određene akcije, vjerujem da bi to uticalo na likvidnost tih akcija na Banjalučkoj berzi, što bi bio novi iskorak u razvoju tržišta kapitala u RS.

NN: Postoje ozbiljne prijedbe investitora na tržištu kapitala da se iz akcionarskih društava izvlači profit preko njihovih povezanih lica, čime se urušavaju temelji tržišta. Smatrate li da bi revizorske kuće i kontrolni organi RS morali više pažnje posvetiti takozvanim transfernim cijenama?

LAKIĆ: Za tržište kapitala je veoma važno unapređenje revizorske struke. Mislim da određene revizorske kuće prilikom revizije

finansijskih izvještaja akcionarskih društava ne posvećuju dovoljno pažnje poslovanju povezanih lica, odnosno transfernim cijenama, što je po meni jedan od većih problema u akcionarskim društvima u RS. Ako revizori akcionarima ukažu na to da se transakcija s povezanim licima odvija po cijenama koje nisu tržišne, mali akcionari imaju mogućnost da kroz sudske postupke traže nadoknadu štete i kazne za odgovorne. Mi ćemo uz godišnji izvještaj o poslovanju Vladi RS dostaviti naša zapažanja o tome, sa konkretnim slučajevima gdje smatramo da revizori nisu postupili u skladu s propisima. Uvjeren sam da će Vlada RS pokrenuti postupke protiv tih revizorskih kuća, a mi takođe planiramo razgovore s predstavnicima svih revizorskih kuća kako bismo pokrenuli to pitanje.

NN: Svjedoci smo, takođe, učestalog iskoristavanja zakonskog mehanizma istiskivanja malih akcionara i pretvaranja otvorenih akcionarskih društava u zatvorena društva. Postoje mišljenja da u tom segmentu ima zakonskih anomalija koje idu na ruku većinskim vlasnicima preduzeća da se po mizernoj cijeni riješe "re-

metičkog faktora" - malih akcionara. Kakvo je Vaše mišljenje?

LAKIĆ: Mislim da je kod manjih preduzeća pretvaranje otvorenih akcionarskih društava u zatvorena akcionarska društva i društva s ograničenom odgovornošću prirodan proces, pogotovo ako su svi fondovi prodati akcije tih preduzeća. Pored toga, tim preduzećima više odgovara da posluju kao društva s ograničenom odgovornošću, jer akcionarstvo neminovno iziskuje određene troškove. Nećemo dozvoliti da se preduzeća u kojima je PREF akcionar pretvaraju u zatvorena akcionarska društva.

Spremi smo da prodamo akcije u tim preduzećima, ali ne po bilo kojoj cijeni, a ako neko pokuša da nas istisne i na taj način jeftino dode do akcija PREF-a, mi ćemo sudskim putem štiti naša prava i tražiti pravičnu cijenu za akcije PREF-a. Ipak, mislim da će nove izmjene Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, zaustaviti trend da se otvorena akcionarska društva pretvaraju u zatvorena.